

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 82, fax. 81 534 07 87

Lublin, 11 maja 2017 r.

RIO – II – 600/3/2017

Pan Tomasz Antoniuk

Wójt Gminy

ul. Kwiatowa 35

22 - 234 Urszulin

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 26 stycznia do 7 marca 2017 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Urszulin. Protokół kontroli podpisano 16 marca 2017 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu stosownego instruktażu, nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Przypadki ujęcia w księgach rachunkowych pozostałych środków trwałych w nieprawidłowej wartości początkowej oraz niebieżącego ujęcia operacji dotyczących rozchodu środków trwałych – str. 7, 8 protokołu.

Wartość początkową zakupionych środków trwałych ustalać według ceny nabycia, zgodnie z przepisami art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.).

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 tej ustawy.

1.2. Przypadki ewidencjonowania operacji gospodarczych z naruszeniem zasady systematyki zapisów – str. 8, 9 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- ujmować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – na podstawie dokumentu wpłaty – wpłacone koszty upomnienia w korespondencji z kontem 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, w związku z przepisami § 17 ust. 2 pkt 1 lit. b i § 20 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375),
- operacje dotyczące naliczenia i wypłaty diet radnym i sołtysom ewidencjonować za pośrednictwem konta 240 „Pozostałe rozrachunki”, mając na uwadze przepisy art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.),
stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 760), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

1.3. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej gruntów w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje – str. 12 protokołu.

Ewidencję analityczną środków trwałych (w tym gruntów) prowadzić w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje, zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych, określoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r., poz. 1864), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1068).

- 1.4. *Finansowanie – wydatków związanych z obsługą rachunku bankowego zakładowego funduszu świadczeń socjalnych – ze środków tego funduszu – str. 20, 21 protokołu.*

Kosztami prowadzenia rachunku bankowego zakładowego funduszu świadczeń socjalnych obciążać koszty Urzędu Gminy, w związku z przepisami art. 10 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 800 z późn. zm.).

- 1.5. *Wykazanie – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do 30 września 2016 r. – danych niezgodnych z ewidencją księgową w zakresie należności pozostałych do zapłaty i nadpłat w podatkach rolnym, leśnym i od nieruchomości oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 22-26 protokołu.*

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z ewidencją księgową, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 3 ust. 1 pkt 7 i 8 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do cytowanego rozporządzenia.

- 1.6. *Nieopisanie – w polityce rachunkowości – sposobu działania funkcji programu, służącej do wyliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym i od nieruchomości, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP – str. 31, 32 protokołu.*

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez opisanie sposobu działania funkcji służącej do wyliczania skutków obniżenia górnych stawek podatków, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. „c” oraz ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.7. *Dokonywanie zapisów – w ewidencji analitycznej dochodów z tytułu dzierżawy nieruchomości komunalnych – bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu – str. 63 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.8. *Prowadzenie ewidencji szczegółowej dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przy użyciu programu komputerowego (arkusza kalkulacyjnego Excel), niespełniającego wymogów ustawy o rachunkowości oraz niedokonywanie przypisu należności z tytułu tych opłat – str. 67 protokołu.*

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera, zapewnić trwałość dokonanych w nich zapisów, automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenie obrotów lub sald oraz stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisów, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 oraz art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Dokonywać przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (i prowadzonej do niego ewidencji analitycznej), celem umożliwienia kontroli terminowości wpłat, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., mając na uwadze przepisy art. 18 ust. 12 pkt 5 oraz ust. 12a i 12b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn.zm.).

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 2.1.1. *Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania podatkiem rolnym i leśnym – str. 41, 42 protokołu.*

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem leśnym dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2016 r., poz. 1629 z późn. zm.). Opodatkowywać tym podatkiem lasy stanowiące współwłasność osób fizycznych, mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 374 z późn. zm.).

Organ prowadzący szkołę, będący posiadaczem gminnych użytków rolnych, opodatkowywać podatkiem rolnym, na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 617 z późn. zm.).

Podmiot ten korzysta ze zwolnienia z podatku rolnego, na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatku rolnym, w sytuacji gdy złoży wniosek o zwolnienie, a organ podatkowy – decyzją – udzieli zwolnienia, stosownie do przepisów art. 13d ust. 1 tej ustawy, przy czym zwolnienie stosowane jest od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek (art. 13d ust. 3 ustawy). W przypadku gdy podmiot nie złoży wniosku, zwolnienie z podatku rolnego nie może być zastosowane.

Podatników, wskazanych w protokole kontroli, opodatkować należnymi podatkami, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201 z późn. zm.).

2.1.2. Przypadki opodatkowania gruntów, należących do osób fizycznych, niezgodnie z ewidencją geodezyjną – str. 45, 46 protokołu.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. Dla gruntów gospodarstw rolnych ustalać liczbę hektarów przeliczeniowych, stanowiącą podstawę opodatkowania podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 5 ustawy o podatku rolnym.

2.1.3. Opodatkowanie jedną decyzją gruntów stanowiących współwłasność i odrębną własność małżonka – str. 46 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność małżonków, uwzględniać zasadę, zgodnie z którą stanowią one odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym. Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r., poz. 459), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Grunty stanowiące odrębną własność małżonków, opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym.

2.1.4. Przypadki nieprawidłowego sprawdzania deklaracji i informacji podatkowych, o czym świadczy:

- *opodatkowanie w 2016 r. wspólnoty mieszkaniowej podatkiem od nieruchomości należnym od gruntów, znajdujących się pod budynkiem mieszkalnym i części tego budynku, stanowiących współwłasność,*
- *opodatkowanie gruntów zajętych na działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej, mimo ich zwolnienia z podatku rolnego uchwałą Rady Gminy – str. 46–48 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

W przypadku wyodrębnienia własności lokali, przestrzegać zasady wyrażonej w przepisach art. 3 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którą jeżeli wyodrębniono własność lokali, obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości od gruntu oraz od części budynku, stanowiących nieruchomość wspólną – w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2015 r., poz. 1892) – ciąży na właścicielach w zakresie odpowiadającym ich udziałowi w nieruchomości wspólnej. Właścicielowi lokalu mieszkalnego, będącemu osobą fizyczną, wydawać odrębne decyzje wymiarowe, na podstawie przepisów art. 21 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej.

2.1.5. Udzielanie w 2016 r. umorzeń zaległości w podatku rolnym, z pominięciem przepisów o pomocy de minimis oraz zwolnień w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego, mimo niezłożenia przez podatników wymaganego formularza w zakresie pomocy de minimis w rolnictwie – str. 52-54 protokołu.

Producentom rolnym udzielać ulg w zapłacie podatku rolnego, z uwzględnieniem przepisów o pomocy de minimis w rolnictwie w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego, zgodnie z art. 67b § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej w związku z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 z późn. zm.), przy czym w podstawie prawnej decyzji wskazywać – obok przepisów krajowych – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r.

w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013), w związku z art. 210 § 1 pkt 4 Ordynacji podatkowej.

Od podatników, ubiegających się o zwolnienie z tytułu nabycia gruntów bądź umorzenie zaległości w podatku rolnym, egzekwować (wraz z wnioskiem i zaświadczeniami o pomocy de minimis w rolnictwie jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo oświadczeniami o wielkości pomocy de minimis w rolnictwie otrzymanej w tym okresie albo oświadczeniami o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie) obowiązek złożenia informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie na wymaganym formularzu, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmioty ubiegające się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 121, poz. 810), mając na uwadze przepisy art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1808 z późn. zm.) oraz art. 12 ust. 12 pkt 1 ustawy o podatku rolnym. Do czasu przekazania – przez podmiot ubiegający się o pomoc – wymaganych informacji, pomoc nie może być udzielona temu podmiotowi, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 7 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

2.1.6. Przypadki niewystawiania bądź niesystematycznego wystawiania tytułów wykonawczych podatnikom, posiadającym zaległości podatkowe oraz dłużnikom z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Dopuszczenie do przedawnienia zobowiązań podatkowych (w kwocie 247,70 zł) – str. 56-61, 70, 71 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe i z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2016 r., poz. 599 z późn. zm.).

W przypadku gdy zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej, rozważać możliwość podjęcia działań informacyjnych, o których mowa w przepisach § 4 ust. 1 i 2 oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2367 z późn. zm.).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2.1.7. Wykazanie – w ewidencji księgowej na koniec 2016 r. – przedawnionych zobowiązań podatkowych (w kwocie 164 zł) – str. 58 protokołu.

Zobowiązania podatkowe, które zgodnie z przepisami art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej uległy przedawnieniu, odpisywać z kont podatników, w związku z przepisami art. 59 § 1 pkt 9 tej ustawy oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Ponadto wyjaśnić czy zaległości podatkowe podatników, wskazanych na str. 59-61 protokołu kontroli, pochodzące z lat 2001 - 2011, uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 Ordynacji podatkowej.

2.1.8. Wydanie zezwoleń przedsiębiorcy rozpoczynającemu działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych przed wniesieniem opłaty w pełnej wysokości – str. 66, 67 protokołu.

Przedsiębiorcom rozpoczynającym działalność w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, zezwolenia na ich sprzedaż wydawać po wniesieniu należnej opłaty, zgodnie z przepisami art. 11¹ ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.).

2.1.9. Niezamieszczanie daty wpływu na oświadczeniach o wartości sprzedaży napojów alkoholowych oraz na sprawozdaniu z realizacji w 2016 r. zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu – str. 67, 109 protokołu.

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji – o charakterze finansowym lub mającym wpływ na gospodarkę finansową gminy – umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę jej wpływu do Urzędu Gminy, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Powierzenie pracownikowi pełnienia obowiązków kierownika referatu od 1 czerwca 2012 r. do dnia kontroli – str. 75-76 protokołu.

Powierzenia pracownikowi wykonywania innej pracy niż określona w zawartej z nim umowie o pracę, zgodnej z jego kwalifikacjami, dokonywać na okres do 3 miesięcy w roku kalendarzowym, zgodnie z przepisami art. 21 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych. (Dz. U. z 2016 r., poz. 902).

2.2.2. Określenie doświadczenia wykonawcy, jako jednego z kryteriów oceny ofert w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych na opracowanie dokumentacji budowlano-wykonawczej i na termomodernizację budynków użyteczności publicznej w Urszulinie – str. 87-88, 92 protokołu.

Kryteria oceny ofert służące do wyboru oferty najkorzystniejszej w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych odnoszą do przedmiotu zamówienia, mając na uwadze, że nie mogą one dotyczyć właściwości wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej, zgodnie z przepisami art. 91 ust. 1-3 w związku z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.).

2.2.3. Dokonanie zmian postanowień umowy – na opracowanie dokumentacji budowlano-wykonawczej rozbudowy, przebudowy i nadbudowy obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Urszulin – w stosunku do treści oferty na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, dotyczących terminu wykonania zamówienia oraz sposobu płatności wynagrodzenia przysługującego wykonawcy, w sytuacji gdy zamawiający nie przewidział możliwości dokonania takich zmian w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz nie określił ich warunków – str. 89, 90 protokołu.

Zmian postanowień zawartej umowy w sprawie zamówienia publicznego w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, dokonywać, wyłącznie gdy zachodzi co najmniej jedna z okoliczności określonych w przepisach art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.4. Ustalenie wartości zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów wraz z podatkiem od towarów i usług, bez uwzględnienia wartości zamówień uzupełniających oraz nieprzeliczenie tej wartości na euro – str. 93-94 protokołu.

Wartość zamówienia publicznego ustalać – z należytą starannością – na podstawie całkowitego szacunkowego wynagrodzenia wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, z uwzględnieniem wartości zamówień, o których mowa w przepisach art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy Prawo zamówień publicznych, jeżeli zamawiający przewiduje możliwość ich

udzielenia, stosownie do przepisów art. 32 ust. 1 i 3 tej ustawy i tak ustaloną wartość przeliczać na euro – na podstawie średniego kursu złotego w stosunku do euro, określanego co najmniej raz na dwa lata przez Prezesa Rady Ministrów, w związku z przepisami art. 35 ust. 3 tej ustawy.

2.2.5. Żądanie – w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów – od wykonawców:

- *ubiegających się wspólnie – spełnienia warunku dotyczącego sytuacji ekonomicznej i finansowej przez każdego z nich,*
- *mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – dokumentów potwierdzających brak podstaw do wykluczenia z postępowania, których nie wymagano od podmiotów krajowych – str. 95 protokołu.*

Do wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego stosować odpowiednio przepisy dotyczące wykonawcy – zgodnie z przepisami art. 23 ust. 1 i 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym w zakresie spełniania warunków udziału w postępowaniu, wskazanych w przepisach art. 22 ust. 1b tej ustawy – mając na uwadze, że zamawiający może określić szczególnie, obiektywnie uzasadniony, sposób spełniania tych warunków przez wykonawców ubiegających się wspólnie, wyłącznie jeżeli jest to uzasadnione charakterem zamówienia i proporcjonalne, stosownie do przepisów art. 23 ust. 5 ustawy. Celem przepisów art. 23 ust. 1 i 3 powołanej ustawy jest umożliwienie grupie wykonawców połączenia ich doświadczenia, potencjału technicznego, kadrowego, ekonomicznego i finansowego, w sytuacji gdy każdy z osobna nie spełnia warunków udziału w postępowaniu, określonych przez zamawiającego. Spełnienie warunków, określonych w przepisach art. 22 ust. 1b ustawy, ocenia się sumując potencjały wszystkich wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie. Wykonawcy ci winni być względem siebie komplementarni i spełnienie danego warunku przez jednego lub razem przez wszystkich winno być traktowane jako spełnienie warunku przez konsorcjum. Zbędne jest więc żądanie, by każdy z tych wykonawców wykazywał spełnianie każdego z warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1b ustawy, w sytuacji kiedy wystarczy, że dany warunek spełnia jeden z wykonawców.

Od wykonawców, mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, żądać dokumentów wskazanych w przepisach § 7 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2016 r., poz. 1126) wyłącznie w sytuacji, jeżeli od wykonawców krajowych żądane są odpowiadające im dokumenty ujęte w przepisach § 5 tego rozporządzenia, mając na uwadze przepisy art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.